

ANALISIA

Alkate izatea negozio ona da

Axier Lopez
@axierL

Soldata publikoen neurriak beti eragin izan du eztabaida. "Asko al da herriko alkateak kobratzen duena?", "gurea bezalako herri txiki batean hainbeste ordaindupeko zinegotzi, zertarako?", "zer da soldata duina?"... hauteskunderen osteko ohiko kezkek izatean dira. Eta azken urteotan ustelkeria politikoa herri kirol bilakatu delarik, publikoarekiko begirada zorroztu zaigu denoi. Bada, aste honetan Espainiako Lurralde Politikako eta Administrazio Publikoetako Ministerioak alkateen soldata publikoak argitaratu ditu. Eta horrek, jakina, zeresana eragin du. Gurean, argazki osoa izateko Ipar Euskal Herriko datuak eta Nafarroakoak -harrizkekoa da, baina Espainiako Gobernuaren datuetan ez da Nafarroa azaltzen- beharko genituzke, baina EAeko alkateen soldatatzarrek berretsi dute politikagintza instituzionala negozio borobila izaten jarraitzen duela. Madril eta Bartzelonako alkateen ostean, Bilboko Juan Mari Aburto da diru gehien zakuratzten duen alkatea: 91.318€. Ondoren daude Donostiako Eneko Goia (83.870€), Gasteizko Gorka Urtaran (81.860€), eta segidan, hiriburu batekoa ez den lehen alkatea, Getxoko Imanol Landa (7. postuan, 79.151€). Zerrendako goiko postuetan ondokoak ere badaude: Basauriko Joseba Andoni Busquet (15. lekuan), Barakaldoko Amaia del Campo (17.), Erandioko Joseba Goikouria (18.), Durangoko Aitziber Irigoras (20.) Galdakaoko Ibon Uribe (22.), Mungiako Ager Izagirre (23.). Horiek denek urtero

72.500 euro inguru poltsikoratzen dituzte, Espainiako ministroen pare. Zerrendan gertu dituzte, 68.000 euro inguruko soldatarekin, Gernika (38.), Leioa (39.), Beasain (40.) edota Bergarako (41.) alkateak. Lehen postuko gehienak Bizkaikoak dira, eta EAJkoa ez den lehen alkatea aurkitzeko 67. posturaino joan behar dugu: PSEko Miguel del Toyos eibartarra. Nahiz eta, egiari zor, zerrendan ez direnez alkate guztiak agertzen, 74.000 euro irabazten dituen Portugaleteko PSEko Mikel Torres aipatu beharko genuke, berbarako.

Datuoi eta norberaren nominari begiratu azkarra eman ostean, galderak arrapaladan etortzen zaizkigu. 3.800 biztanle eskas dituen Zestoako alkateak (EAJ)ko Josetxo Mendizabal) urtero 53.234 euro (%47 igo zuen) irabazteak zentzurik al du? Langabezia %20koa eta prekarietatea zeharo zabaldua dituen Barakaldo moduko herri batean, arazo horiek konpontzeko jarritako agintariak zergatik jaso behar du horrelako dirutza herritarren poltsikotik? Herritarren artean diru gehien jasotzen dutenen klub selektoan politikari boteredunak egoteak demokraziari on ala kalte egiten dio? Hauteskunderen atarian denon ongizatea xede dutela aho bete hortz errepikatzen duten horien eta herritarren arteko soldata arrakala hain agerikoa izateak "politikarekiko" interesa gutxiagotu ala handitu egiten du? Alkatearen soldata igotzea inongo alderdiren hauteskunde-programatan azaltzen ez bada ere, zerrendako alkate horiek guztiek hartu zuten lehen erabakia horixe bera izatea ohikotzat hartu behar al dugu? Eta bereziki, alkateak alkatearen soldata erabakitzea, herritarren inolako kontrolrik gabe, demokratikoa al da?

EKONOMIAREN TALAIAN

Eraso kapitalista zerga erreformaren kontra

Juan Mari Arregi

Moncloara iritsi zenetik PSOEren Espainiako Gobernuak esan du enpresa eta fortuna handiei eragin go dien erreforma fiskala egin nahi duela. "Tobin" tasa edo antzeko zergak ekarriko lituzke erreforma horrek eta Sicav kapital aldatzeko inbertsio-sozietateen egoera fiskala ere aldatuko luke. Tobin tasa finantza transakzioei eta Sicav horiei jarritako zerga litzateke, azkeneko horiek baitira ondasun handia dutenek euren aurrezkiak bideratzeko erabiltzen duten tresna gogokoena. Erreforma horrekin, pentsio publikoak sostengatzea errazagoa litzateke. Izan ere, pentsioak blindatzeko mobilizazio handiak izaten ari dira Espainiako Estatuan, bereziki Hego Euskal Herrian.

Baina Espainiako Gobernuaren asmoa jadanik kapitalismoaren jomugan dago, hura ordezkatzten duten burtsako enpresa eta bankuek erasoaldia hasi dute erreforma eragozteko. Duela egun gutxi CNMV Balore Merkatuaren Batzorde Nazionaleko presidentea Tobin tasaren eta Sicaven gaineko zergak aldatzearen kontra azaldu zen. Bere argudioa: "Halako zerga batek gure merkatuaren lehiakortasuna kalte-tuko luke", eta gainera, Sicavak "espainiar finantza sektorerako negozio garrantzitsua dira". Hala, zerga sistema aldatzeko saiakera eginez gero, "kapitala beste merkatu batzuetara joango litzateke".

Bistan da erasoaldi kapitalistak egungo espainiar gobernu geldiarazi nahi duela bankuetako eta enpresetako bere kide pribilegiatuen interesak eta negozioak babesteko. Hain dira "patriotak", etekin handiagoak pilatzen segitu besterik ez dutela nahi. Haiek ez dute pentsio publikorik behar, jende gehienak bezala. PSOEren Gobernuak ezin du amarru horretan erori.